

Meslektaşım Ahmet Cevizci

*Remzi Demir**

80'li yılların ikinci yarısında DTCF Felsefe Bölümü'ndeki 442 nolu odada Ahmet, ben ve Recep Ağabey (Duran) birlikte oturur ve sade Türk kahvesinin eşliğinde Türk bilim ve felsefe tarihinin gündemdeki meselelerini hararetle münakaşa ederdik. Onlar doktora ben yüksek lisans öğrencisiydim, ama aşağı yukarı bütün derslere birlikte girerdik; Aydın Sayılı'dan bilim tarihi, Mübahat Türker Küyel'den de felsefe tarihi dersleri alırdık.

Ahmet çok başarılıydı... gece gündüz durmaz çeviriler yapar ve yayıncıların kapılarını aşındırarak bastırmaya çalışırdı.

1816 sayfaya ulaşmış Türkçenin en gelişmiş *Felsefe Sözlüğü*'nün (İstanbul 2005) ilk versiyonunu da bu odada yazmaya başlamıştı. Bitirdiği maddeleri bana okutur ve hem biçim hem de içerik açısından fikrimi alırdı, ama yine de kendisine özgü bir tavrı vardı ve bu tavrından asla ödün vermek istemezdi.

O sözlüğü 1996 yılında bitirdi ve yayımladı. İlk günkü heyecanını unutamıyorum, o kadar mutluydu ki hocalara ve bizlere armağan ediyor ve eleştirilerimizi almaya çalışıyordu. Baştan sona çize çize okurken, yan gözle hep beni takip etti ve notlarımı okumadan Fakülte'den ayrılmadı.

Cevizci'nin felsefe tarihi macerası işte bu sözlükle başladı. Süreç içinde sözlük ve daha sonra ansiklopedi maddelerini kitap bölümü haline getirdi; birikimi arttıkça geliştirdi ve düzeltti ve sonuçta felsefe tarihçiliğimizin en kapsamlı külliyyatını vücuda getirdi.

* Prof. Dr., Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Felsefe Bölümü, Bilim Tarihi Anabilim Dalı.

Diyebilirim ki Macit Gökberk ve Alfred Weber'in tarihlerinden Batı Felsefesi'ni tanıyan bizim kuşağımız, Ahmet'in bu şaşırtıcı gayretleri sonucunda büyük bir felsefe hazinesine kavuşmuş oldu.

Sözlüğündeki ve ardından editörlüğünü yaptığı Ansiklopedisindeki İslam Felsefesi ile ilgili bazı maddeleri bana yazdırmak istiyordu, ancak ben bu teklifine çok sıcak bakmıyordum, çünkü hem meselelere çok vakıf değildim hem de üstesinden gelmeme yardımcı olacak güvenilir kaynaklara sahip değildim, ama boş da durmadım, vakit buldukça daha kolay erişebildiğim ve anlayabildiğim Osmanlı Düşünürleri'ne ilişkin düşüncelerimi yazıp bir köşeye attım. Süreç içinde bu notlar birikti ve sonradan yayımladığım *Philosophia Ottomanica*'nın temelleri atılmış oldu.

Sevgili dostum Ahmet Cevizci'yi çok erken yaşta kaybettik... çok üzgünüz. Ona asla layık değilse de *Philosophia Ottomanica*'dan çıkardığım küçük makaleyi (s. 1-16) aziz anısına ithaf ediyorum. Huzur içinde uyusun...